

NBP

Narodowy Bank Polski

Listopad 2014 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Listopad 2014 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2014 r.

Najważniejsze w tym miesiącu

- **Jesienne prognozy gospodarcze Komisji Europejskiej**

Według jesiennych prognoz KE wzrost gospodarczy w 2014 r. w UE wyniesie 1,3%, zaś w strefie euro osiągnie 0,8%. W 2015 r. przyspieszy on odpowiednio do 1,5% i 1,1% dzięki silniejszemu popytowi wewnętrznemu i zewnętrznemu. Inflacja w 2014 r. wyniesie w UE 0,6%, w strefie euro 0,5%, a w 2015 r. odpowiednio 1,0% i 0,8%.
[więcej w pkt 1.2.](#)
- **Prezentacja Planu inwestycyjnego dla Europy przez J.C. Junckera**

Plan inwestycyjny dla Europy, który ma zostać uruchomiony do połowy 2015 r., zakłada pobudzenie inwestycji o wartości minimum 315 mld euro w latach 2015–2017.
[więcej w pkt 1.5.](#)
- **Rozpoczęcie semestru europejskiego 2015**

Publikacja przez Komisję Europejską *Rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2015 r., Projektu wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu, Raportu mechanizmu ostrzegawczego* oraz opinii o projektach planów budżetowych 16 państw strefy euro zainicjowała nowy cykl koordynacji polityki gospodarczej UE.
[więcej w pkt 1.6.](#)
- **Odroczenie płatności wynikających z korekty składek państw członkowskich do budżetu UE w 2014 r.**

Celem nowelizacji rozporządzenia dotyczącego korekty wysokości składki do budżetu UE będzie umożliwienie – w przypadku wyjątkowo wysokich dostosowań składek – odłożenia spłaty zaległej kwoty przez dane państwo do września kolejnego roku.
[więcej w pkt 2.1.1.](#)
- **Rozpoczęcie nadzorowania banków strefy euro przez EBC**

W ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego EBC objął nadzorem 120 najważniejszych grup bankowych i banków strefy euro, skupiających 82% aktywów tego sektora.
[więcej w pkt 3.1.](#)
- **Rozpoczęcie skupu aktywów ABS przez EBC**

EBC zakłada zwiększenie sumy bilansowej Eurosystemu do poziomu z początku 2012 r.
[więcej w pkt 3.3.](#)

Spis treści

1. Komisja Europejska	4
1.1. Nowa kadencja Komisji Europejskiej	4
1.2. Jesienne prognozy gospodarcze Komisji Europejskiej	4
1.3. Publikacja projektu rozporządzenia nowelizującego rozporządzenie 1150/2000 wykonujące decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot	5
1.4. Praktyczne przygotowania do przyjęcia euro na Litwie	6
1.5. Prezentacja <i>Planu inwestycyjnego dla Europy</i> przez J.C. Junckera	7
1.6. Rozpoczęcie semestru europejskiego 2015	8
2. Rada Unii Europejskiej	12
2.1. Posiedzenie Rady Ecofin w dniu 7 listopada 2014 r.	12
2.2. Konkluzje Rady UE w sprawie Transatlantyckiego partnerstwa na rzecz handlu i inwestycji	14
3. Europejski Bank Centralny	15
3.1. Rozpoczęcie nadzorowania banków strefy euro przez EBC	15
3.2. Decyzja w sprawie polityki pieniężnej	16
3.3. Rozpoczęcie skupu aktywów ABS przez EBC	16
3.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	17
4. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	18
4.1. Konsultacje EBA dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków	18
4.2. Konsultacje EBA w sprawie standaryzacji terminologii dotyczącej opłat za usługi płatnicze	19
4.3. Konsultacje EBA dotyczące kalkulacji składek na systemy gwarantowania depozytów	20
4.4. Konsultacje EBA w sprawie nadzoru i obsługi detalicznych produktów bankowych	20
4.5. Konsultacje EBA w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje dotyczące produktów inwestycyjnych	21
5. Inne	22
5.1. Misja przeglądowa KE i EBC w Portugalii	22
5.2. Misja przeglądowa KE i EBC na Łotwie	22
5.3. Misja przeglądowa KE i EBC w Irlandii	23
Zapowiedzi wydarzeń w grudniu 2014 r.	24
Autorzy i źródła	25

1. Komisja Europejska

1.1. Nowa kadencja Komisji Europejskiej

Dnia 1 listopada 2014 r. Komisja Europejska (KE) rozpoczęła pod kierownictwem Jean-Claude Junckera nową, pięcioletnią kadencję. Pracę przewodniczącego wspiera siedmiu wiceprzewodniczących oraz 20 komisarzy. Wśród [priorytetów](#) nowej Komisji znajduje się przede wszystkim wsparcie inwestycji, zwiększenie wzrostu gospodarczego oraz pobudzenie rynku pracy.

1.2. Jesienne prognozy gospodarcze Komisji Europejskiej

Dnia 4 listopada br. Komisja opublikowała jesienne [prognozy gospodarcze](#), zgodnie z którymi **do końca 2014 r. wzrost gospodarczy pozostanie na niskim poziomie, zarówno w UE, jak i w strefie euro**. Jednocześnie zauważalne będą znaczne różnice w poziomie wzrostu gospodarczego pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi. Prognozuje się, że wzrost gospodarczy w Irlandii będzie najwyższy (+4,6%), podczas gdy w czterech państwach UE wzrost ten będzie ujemny i wyniesie odpowiednio: -2,8% na Cyprze, -0,7% w Chorwacji oraz -0,4% we Włoszech i w Finlandii. Według szacunków Komisji w latach 2015–2016 wszystkie państwa członkowskie odnotują dodatni wzrost gospodarczy, a różnice w poziomie wzrostu PKB pomiędzy poszczególnymi krajami ulegną zmniejszeniu.

Według jesiennych prognoz KE wzrost gospodarczy w 2014 r. w UE wyniesie 1,3%, zaś w strefie euro osiągnie 0,8%. W 2015 r. przyspieszy on odpowiednio do 1,5% i 1,1% dzięki silniejszemu popytowi wewnętrznemu i zewnętrznemu. Inflacja w 2014 r. wyniesie w UE 0,6%, w strefie euro 0,5%, a w 2015 r. odpowiednio 1,0% i 0,8%.

Oczekuje się, że po słabszym początku 2015 r. wzrost PKB w UE i w strefie euro przyspieszy odpowiednio do 1,5% oraz 1,1% ze względu na poprawę warunków na rynku pracy, wzrost dochodów do dyspozycji, lepsze warunki finansowania oraz zmniejszenie się fragmentacji rynków finansowych. Ponadto poprawa kondycji sektora bankowego, silniejszy wzrost gospodarczy w pozostałych częściach świata oraz korzyści z wprowadzonych reform strukturalnych powinny przyczynić się do dalszego wzrostu PKB w 2016 r. do poziomu 2,0% w UE oraz 1,7% w strefie euro. Komisja ocenia, że głównym czynnikiem wzrostu PKB będzie silniejszy popytu wewnętrzny i zewnętrzny.

Zgodnie z prognozami KE **słaby wzrost gospodarczy przełoży się na nieznaczną poprawę sytuacji na rynku pracy**. W latach 2014–2016 stopa bezrobocia w UE spadnie z 10,3% do 9,5%, natomiast w strefie euro z 11,6% do 10,8%. Najwyższe bezrobocie utrzyma się w Grecji i Hiszpanii

(powyżej 20%), zaś krajami o najniższej stopie bezrobocia będą Niemcy i Holandia (około 5%). **Prognozuje się, że inflacja (HICP) w 2014 r. będzie się nadal utrzymywała na bardzo niskim poziomie, natomiast w kolejnych latach powinna wzrosnąć** m.in. ze względu na słabnący wpływ spadku cen energii, wyższe ceny towarów importowanych w wyniku deprecjacji euro oraz wzrost płac. Inflacja w UE wyniesie 0,6% w 2014 r., 1,0% w 2015 r. oraz 1,6% w 2016 r., zaś w strefie euro odpowiednio: 0,5%, 0,8% oraz 1,5%. Komisja ocenia również, że **deficyt sektora finansów publicznych zarówno w UE, jak i w strefie euro będzie zmniejszał się w kolejnych dwóch latach**, zaś w 2014 r. wyniesie 3,0% PKB w UE i 2,6% PKB w strefie euro. Oczekuje się również, że poziom zadłużenia do PKB w latach 2014–2015 r. w UE będzie oscylował pomiędzy 87–88% PKB, zaś w strefie euro ukształtuje się na poziomie około 94% PKB.

Komisja podkreśliła również, że ze względu na napięcia geopolityczne, sytuację na rynkach finansowych oraz ryzyko niepełnego wdrożenia reform strukturalnych, perspektywy wzrostu gospodarczego obarczone są ryzykiem zmiany na niekorzyść (*downside risk*). Jednocześnie ryzyka dotyczące prognoz inflacji pozostają zrównoważone.

Prognozy gospodarcze KE dla Polski na lata 2014–2016 są następujące:

- PKB: wzrost o 3,0% w 2014 r., o 2,8% w 2015 r. oraz o 3,3% w 2016 r.;
- stopa bezrobocia: 9,5% w 2014 r., 9,3% w 2015 r. oraz 8,8% w 2016 r.;
- inflacja (HICP): 0,2% w 2014 r., 1,1% w 2015 r. oraz 1,9% w 2016 r.;
- deficyt sektora finansów publicznych: -3,4% PKB w 2014 r., -2,9% PKB w 2015 r. oraz -2,8% PKB w 2016 r.;
- dług publiczny: 49,1% PKB w 2014 r., 50,2% PKB w 2015 r. oraz 50,1% PKB w 2016 r.

1.3. Publikacja projektu rozporządzenia nowelizującego rozporządzenie 1150/2000 wykonujące decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot

Dnia 12 listopada br. Komisja opublikowała [projekt rozporządzenia](#) nowelizującego rozporządzenie nr 1150/2000 wykonujące decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot. Projekt został opublikowany na wniosek Rady Ecofin z dnia 7 listopada¹.

Zgodnie z treścią projektu nowelizacji, gdy kwota dostosowań składek członkowskich opartych na VAT i dochodzie narodowym brutto (DNB) jest wyjątkowo wysoka, państwa członkowskie mają możliwość rozliczenia dostosowań w dowolnym momencie pomiędzy pierwszym dniem roboczym grudnia danego roku a pierwszym dniem roboczym września następnego roku (do tej pory kwoty wynikające z tych dostosowań należało udostępnić w pierwszym dniu roboczym grudnia). W szczególności ma to miejsce w każdym z dwóch przypadków:

¹ Więcej na ten temat w punkcie 2.1.1.

- gdy kwota dostosowań dowolnego państwa członkowskiego przekroczyła tzw. pułap indywidualny, wynoszący dwie dwunaste części sumy środków opartych na VAT i DNB, wpłacanych przez to państwo członkowskie w danym roku (zgodnie z aktualnymi danymi budżetowymi);
- gdy łączna kwota dostosowań (dla wszystkich państw członkowskich) przekroczyła tzw. pułap globalny, wynoszący połowę dwunastej części sumy środków opartych na VAT i DNB na dany rok (zgodnie z aktualnymi danymi budżetowymi).

Ponieważ w 2014 r. pułap globalny został przekroczony, wszystkie państwa członkowskie mogą odroczyć rozliczenie dostosowań.

1.4. Praktyczne przygotowania do przyjęcia euro na Litwie

Dnia 21 listopada br. KE opublikowała [piętnasty raport](#) w sprawie praktycznych przygotowań do przyszłego rozszerzenia strefy euro. Dokument zawiera ocenę postępów w zakresie praktycznych przygotowań Litwy do przyjęcia euro 1 stycznia 2015 r., które zostały dokonane od połowy czerwca do końca września br., tj. od poprzedniego raportu na ten temat². W raporcie Komisja bada stan przygotowań do wprowadzenia gotówki euro, środki przewidziane do ochrony konsumentów w okresie przejścia na euro oraz działania podejmowane w ramach kampanii informacyjnej. Jako [załącznik](#) do raportu opublikowany został dokument roboczy KE, który prezentuje najważniejsze informacje dotyczące przygotowań do wprowadzenia euro w pozostałych państwach członkowskich UE z derogacją.

Litwa wprowadzi euro według scenariusza Big Bang, z okresem podwójnego obiegu trwającym 15 dni kalendarzowych. Na potrzeby wymiany lita na euro Litwa zaplanowała przygotowanie 370 mln monet euro z litewską stroną narodową oraz 132 mln banknotów euro o różnych nominałach. Monety bite są w mennicy litewskiej od lipca br.; banknoty zostały natomiast wypożyczone z Deutsche Bundesbank. Zaopatrzenie pierwotne instytucji kredytowych w monety euro rozpoczęło się 1 października br., zaś w banknoty euro – 1 listopada br. Z kolei zaopatrzenie wtórne w banknoty i monety głównych klientów banków komercyjnych rozpocznie się 1 grudnia br. Litwa zdecydowała się na przygotowanie pakietów startowych dla obywateli (900 tysięcy) oraz dla detalistów (łącznie ok. 110 tysięcy zestawów, w dwóch różnych rodzajach pakietów). Litwa przedsięwzięła środki przeciwdziałające niewłaściwym praktykom i błędnemu postrzeganiu zmian cen przez obywateli. Okres podwójnego podawania cen w litach i euro rozpoczął się 23 sierpnia br. i będzie trwał do 1 stycznia 2016 r. Przedsiębiorstwa zachęcane są do podpisywania memorandum w sprawie uczciwych praktyk handlowych po wprowadzeniu euro. Od 23 lipca br. prowadzona jest bardzo intensywna kampania informacyjna, kierowana

² Więcej na temat pierwszego raportu KE oceniającego praktyczne przygotowania Litwy do przyjęcia euro w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z lipca 2014 r.

przez litewskie Ministerstwo Finansów, której głównym celem jest zaznajomienie społeczeństwa z nową walutą i zwiększenie poziomu zaufania do niej konsumentów.

Mimo pozytywnej oceny postępu w zakresie praktycznych przygotowań do wprowadzenia euro na Litwie KE zaleca podjęcie dodatkowych działań zmierzających m.in. do:

- zmniejszenia – w miarę zbliżania się do dnia wprowadzenia euro – ilości gotówki w litach pozostającej w obiegu;
- przystąpienia do memorandum w sprawie uczciwych praktyk handlowych jak największej liczby przedsiębiorstw;
- podnoszenia świadomości przedsiębiorców działających na terenach wiejskich dotyczącej praktycznych aspektów wymiany lita na euro oraz stałego monitorowania postępów w tym zakresie;
- zwiększenia zaufania konsumentów litewskich do nowej waluty poprzez przeciwdziałanie nadużyciom w zakresie ustalania cen w okresie przechodzenia na euro oraz opublikowanie już na początku stycznia 2015 r. informacji na temat zmian cen po wprowadzeniu euro.

1.5. Prezentacja *Planu inwestycyjnego dla Europy* przez J.C. Junckera

Dnia 26 listopada br. przewodniczący Komisji Europejskiej J.C. Juncker zaprezentował w Parlamencie Europejskim *Plan inwestycyjny dla Europy*. W [planie](#) przedstawiono działania mające umożliwić uruchomienie w Europie inwestycji o wartości co najmniej 315 mld euro w latach 2015–2017.

Plan inwestycyjny dla Europy, który ma zostać uruchomiony do połowy 2015 r., zakłada pobudzenie inwestycji o wartości minimum 315 mld euro w latach 2015–2017.

Plan składa się z trzech elementów:

1. Utworzenie **nowego Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych** (EFIS). Fundusz otrzyma wsparcie bezpośrednio z budżetu UE w formie gwarancji w wysokości 16 mld EUR. Europejski Bank Inwestycyjny przekaże kwotę 5 mld EUR. Do finansowania Funduszu będą mogły – na zasadzie dobrowolności – przystąpić kraje członkowie UE. Zgodnie z szacunkami Komisji pozwoli to na uzyskanie efektu mnożnikowego w wysokości 1:15, co w praktyce oznacza, że każde euro uruchomione za pomocą funduszu powinno przełożyć się na inwestycje o łącznej wartości 15 euro. Środki z funduszu mają być inwestowane w infrastrukturę (w sieci szerokopasmowe i energetyczne, a także w infrastrukturę transportową w ośrodkach przemysłowych), kształcenie, badania i innowacje, energię ze źródeł odnawialnych oraz w MŚP i średnie spółki.

2. **Utworzenie wiarygodnego wykazu projektów inwestycyjnych** w powiązaniu z programem pomocy technicznej, wspierającej opracowywanie projektów, wykorzystanie innowacyjnych instrumentów finansowych i zaangażowanie partnerstwa publiczno-prywatnego.
3. **Podjęcie działań na rzecz zapewnienia odpowiednich warunków do inwestowania.** Służyć temu mają w szczególności: lepsze i prostsze regulacje, rozwój nowych źródeł długoterminowego finansowania (z czym związane jest także podjęcie kroków mających na celu utworzenie unii rynków kapitałowych) oraz eliminowanie barier dla inwestycji w ramach wspólnego rynku.

Zgodnie z [informacja](#) Komisji Europejskiej realizacja planu mogłaby przynieść łączny wzrost unijnego PKB o 330–410 mld EUR w trzech najbliższych latach oraz umożliwić stworzenie dodatkowych 1,3 mln miejsc pracy.

Komisja zwróciła się do Rady Europejskiej o zatwierdzenie planu na grudniowym posiedzeniu, a do Rady i Parlamentu – o szybkie podjęcie prac legislacyjnych, umożliwiających uruchomienie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych do połowy 2015 r.

1.6. Rozpoczęcie semestru europejskiego 2015

Dnia 28 listopada br. Komisja opublikowała **dokumenty dotyczące kolejnego, piątego cyklu koordynacji polityki gospodarczej w ramach semestru europejskiego.**

Publikacja przez Komisję Europejską „Rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2015 r.”, „Projektu wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu”, „Raportu mechanizmu ostrzegawczego” oraz opinii o projektach planów budżetowych 16 państw strefy euro zainicjowała nowy cykl koordynacji polityki gospodarczej UE.

Pakiet dokumentów zawiera:

- [Komunikat](#) *Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2015 r. (Annual Growth Survey 2015)*, określający ogólne priorytety gospodarcze dla całej UE na rok 2015, wraz z towarzyszącym jej [Projektem wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu](#)³;
- [Raport](#) *mechanizmu ostrzegawczego (Alert Mechanism Report, AMR)* na 2015 r., rozpoczynający kolejny cykl procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej;
- [Komunikat](#) *Przegląd zarządzania gospodarczego*, dotyczący stosowania przez kraje członkowskie zapisów rozporządzeń wchodzących w skład sześciopaku i dwupaku;

³ Projekt zawiera ocenę sytuacji w zakresie zatrudnienia w Europie oraz analizę działań podejmowanych w związku z tym przez państwa członkowskie. Projekt zostanie przyjęty przez Radę ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów (EPSCO).

- [Opinie](#) na temat 16 projektów planów budżetowych krajów strefy euro wraz z dokumentami roboczymi KE oraz [komunikat](#) *Projekty planów budżetowych 2015: ogólna ocena*.

1.6.1. Roczna analiza wzrostu gospodarczego

W komunikacie *Roczna analiza wzrostu na 2015 r.* KE zaleca realizację polityki gospodarczej i społecznej w 2015 r. na podstawie **trzech głównych filarów**:

1. Pobudzania inwestycji poprzez wdrożenie *Planu inwestycyjnego dla Europy*, ogłoszonego przez KE 27 listopada br. (więcej na ten temat w punkcie 1.5.), zakładającego uruchomienie inwestycji o wartości minimum 315 mld euro w latach 2015–2017.
2. Odnowienia zobowiązań do reform strukturalnych, kluczowych dla wychodzenia krajów członkowskich z zadłużenia i tworzenia nowych miejsc pracy.
3. Dążenia do odpowiedzialności budżetowej, poprzez zabezpieczenie długoterminowej kontroli deficytu i obniżenie wysokiego poziomu zadłużenia.

Komisja zaproponowała także usprawnienie i wzmocnienie europejskiego semestru. Zreformowany semestr europejski ma umożliwić zwiększenie skuteczności koordynacji polityki gospodarczej na poziomie UE, dzięki większej rozliczalności (*accountability*) i odpowiedzialności wszystkich podmiotów, w tym partnerów społecznych.

1.6.2. Raport mechanizmu ostrzegawczego

KE dokonała w *Raporcie mechanizmu ostrzegawczego (Alert Mechanism Report 2015)* wstępnej oceny sytuacji poszczególnych państw członkowskich UE z punktu widzenia ryzyka występowania lub też możliwości narastania w tych państwach nierównowagi makroekonomicznej. Analiza została przeprowadzona na podstawie zestawu 11 wskaźników makroekonomicznych i makrofinansowych umożliwiających ocenę ewolucji występujących zaburzeń równowagi zewnętrznej, zaburzeń konkurencyjności oraz nierównowag wewnętrznych.

W opublikowanym raporcie KE wskazała 16 państw członkowskich UE, w przypadku których powinna zostać przeprowadzona szczegółowa analiza sytuacji ekonomicznej (*in-depth review*). W grupie tej znalazły się: **Chorwacja, Włochy i Słowenia** – ze stwierdzonymi nadmiernymi nierównowagami makroekonomicznymi, **Irlandia, Hiszpania, Francja i Węgry**, w których nierównowagi wymagają podjęcia stanowczych działań powstrzymujących ich narastanie oraz **Belgia, Bułgaria, Niemcy, Holandia, Finlandia, Szwecja i Wielka Brytania**, w przypadku których potwierdzone zostało występowanie zaburzeń gospodarczych. Pogłębiona analiza zostanie także przygotowana dla **Portugalii**, która w czerwcu 2014 r. zakończyła program dostosowań gospodarczych oraz dla **Rumunii**, objętej programem dostosowawczym, w którym wystąpiły opóźnienia z zakończeniem półrocznego przeglądu kontrolnego. W raporcie nie były brane pod uwagę inne państwa objęte programami pomocowymi (Grecja i Cypr).

Wyniki pogłębionej analizy sytuacji ekonomicznej zostaną zaprezentowane przez KE wiosną 2015 r.

1.6.3. Przegląd zarządzania gospodarczego

W komunikacie *Przegląd zarządzania gospodarczego* KE przedstawiła wnioski z przeglądu siedmiu rozporządzeń wchodzących w skład dwupaku i sześciopaku. Przegląd analizuje stopień efektywności tych rozporządzeń w zakresie osiągnięcia celów: nadzoru budżetowego, procedury nierównowag makroekonomicznych oraz nadzoru w krajach strefy euro dotkniętych poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej.

Jak wynika z dokumentu, omawiane rozporządzenia wzmocniły strukturę zarządzania gospodarczego w UE. Jednocześnie przegląd wskazuje obszary wymagające usprawnień, dotyczące przejrzystości i złożoności całego procesu i ich wpływu na wzrost, nierównowagi i konwergencję gospodarczą.

W dokumencie podkreślono także, że ocena jest utrudniona ze względu na krótki okres, jaki upłynął od momentu wejścia w życie analizowanych rozporządzeń oraz z uwagi na to, że część przewidzianych w nich narzędzi nie została przetestowana (jak dotąd nie zastosowano sankcji w ramach procedury nadmiernego deficytu; procedura nadmiernych nierównowag nie została uruchomiona). Ponadto pełna ocena efektywności systemu powinna obejmować także sprawdzenie prawidłowego działania jego prewencyjnej części w okresie lepszej sytuacji gospodarczej.

1.6.4. Ocena projektów planów budżetowych

Komisja opublikowała też **opinie na temat 16 projektów planów budżetowych** (*Draft Budgetary Plans*) krajów strefy euro, które zostały przedstawione KE do 15 października br. Zgodnie z zasadami dwupaku Cypr i Grecja, które podlegają programowi dostosowań ekonomicznych, były wyłączone z oceny.

Jak wynika z treści komunikatu KE towarzyszącego opiniom planów budżetowych, oczekuje się, że wysokość deficytu w strefie euro będzie regularnie się zmniejszała i po osiągnięciu poziomu 3% PKB w 2013 r. będzie dalej malała: do 2,6% PKB w 2014 r. i 2,2 PKB w 2015 r. Wysokość długu publicznego w strefie euro w 2015 r. powinna utrzymać się na poziomie 92,5% PKB (taki sam poziom długu szacowany jest na rok 2014).

W odniesieniu do oceny poszczególnych projektów KE zidentyfikowała trzy grupy krajów:

1. Kraje spełniające wymogi paktu stabilności i wzrostu (PSW): **Holandię, Irlandię, Luksemburg, Niemcy, Słowację.**

2. Kraje zasadniczo spełniające wymogi PSW: **Estonię, Łotwę, Finlandię, Słowenię**. KE zwróciła się do tych krajów o podjęcie działań korygujących, tak aby budżet na 2015 r. zapewniał spełnienie wymogów PSW.
3. Kraje, w których występuje ryzyko niespełnienia wymogów PSW: **Austrię, Belgię, Francję, Hiszpanię, Malte, Portugalię, Włochy**. Również te kraje mają podjąć działania, które doprowadzą do spełnienia przez budżet na 2015 r. wymogów paktu.

KE podkreśliła, że w odniesieniu do Francji, Belgii i Włoch niewypełnienie wymogów PSW może spowodować podjęcie wobec tych krajów kroków w ramach procedury nadmiernego deficytu (z tych trzech krajów obecnie są nią objęte Francja i Włochy). KE zapowiedziała, że w marcu 2015 r. dokona ponownej oceny legislacji budżetowej w tych krajach pod kątem spełniania wymogów PSW i implementacji programów reform strukturalnych (do przeprowadzenia reform rządy tych krajów zobowiązały się w listopadzie br., w trakcie przeprowadzania przez KE oceny projektów).

2. Rada Unii Europejskiej

2.1. Posiedzenie Rady Ecofin w dniu 7 listopada 2014 r.

2.1.1. Odroczenie płatności wynikających z korekty składek państw członkowskich do budżetu UE w 2014 r.

Rada UE przeprowadziła dyskusję na temat wyjątkowo wysokich dostosowań składek za 2014 r. do budżetu UE (wynikających z uaktualnień danych dotyczących DNB niektórych państw członkowskich za poprzednie lata) wymaganych w odniesieniu do wskazanych państw. Ze względu na negatywny wpływ dostosowań na sytuację fiskalną w tych krajach Rada wezwała Komisję do przedstawienia propozycji nowelizacji rozporządzenia nr 1150/2000 wykonującego decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot.

Celem nowelizacji rozporządzenia dotyczącego korekty wysokości składki do budżetu UE będzie umożliwienie – w przypadku wyjątkowo wysokich dostosowań składek – odłożenia spłaty zaległej kwoty przez dane państwo do września kolejnego roku.

Celem nowelizacji miałyby być umożliwienie odłożenia spłaty zaległej kwoty przez dane państwo w czasie (nie później niż do września kolejnego roku) w przypadku wystąpienia wyjątkowo wysokich dostosowań składek. Aby zapewnić równe traktowanie wszystkich państw, nowelizacja miałyby umożliwiać także odłożenie w czasie zaległej płatności wszystkim państwom (byłoby to możliwe w sytuacji wyjątkowo wysokiej łącznej kwoty dostosowań – obliczonej dla wszystkich państw członkowskich).

2.1.2. Projekt dyrektywy zmieniającej dyrektywę w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania

Pomimo wcześniejszych zapowiedzi dotyczących przyjęcia przez Radę projektu dyrektywy zmieniającej dyrektywę w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania (na posiedzeniu Rady Ecofin 14 października zapowiedziano, że nastąpi to w listopadzie br.), po raz kolejny jej przyjęcie zostało odroczone. Kraje zapowiedziały, że dołożą starań, aby nastąpiło to podczas kolejnego posiedzenia Rady Ecofin. Jednocześnie Holandia i Wielka Brytania zaznaczyły, że oczekują na ocenę treści projektu przez ich parlamenty, dodatkowo Belgia i Holandia zgłosiły postulat o wykorzystanie najbliższych tygodni na dopracowanie tekstu projektu.

Celem projektu jest rozszerzenie zakresu automatycznej wymiany informacji między organami podatkowymi w UE.

2.1.3. Wzmocniona współpraca w zakresie podatku od transakcji finansowych (*Financial Transaction Tax, FTT*)

Rada przeprowadziła dyskusję na temat wprowadzenia wzmocnionej współpracy w zakresie podatku od transakcji finansowych. Decyzja upoważniająca do podjęcia wzmocnionej współpracy w zakresie FTT została podjęta przez Radę UE 22 stycznia 2013 r.⁴ Komisja Europejska opublikowała 14 lutego br. projekt *dyrektywy wdrażającej wzmocnioną współpracę w zakresie podatku od transakcji finansowych*. Do tej pory nie udało się jednak osiągnąć porozumienia w sprawie treści tego projektu. Prezydencja zapowiedziała intensyfikację prac nad treścią dyrektywy. Celem włoskiej prezydencji jest wdrożenie pierwszego etapu współpracy w zakresie FTT od 1 stycznia 2016 r.

2.1.4. Konkluzje Rady na temat przeglądu funkcjonowania ESRB i ESAs

Podczas posiedzenia Rada przyjęła [konkluzje](#) na temat przeglądu funkcjonowania europejskiej architektury nadzorczej: Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (*European Systemic Risk Board, ESRB*) oraz Europejskich Urzędów Nadzoru (*European Supervisory Authorities, ESAs*). Rada odniosła się w nich do wniosków z dwóch raportów KE na ten temat opublikowanych 8 sierpnia br.⁵

W swoich konkluzjach Rada zgadza się z opinią Komisji, że ESRB oraz ESAs funkcjonują generalnie dobrze i nie są potrzebne znaczące reformy ich działania. W opinii Rady warto byłoby jednak rozważyć konkretne usprawnienia, np. dotyczące zarządzania i finansowania ESAs. Rada dostrzega również potrzebę wzmocnienia roli ESRB, w tym usprawnienia procesu podejmowania przez nią decyzji, choć zdaniem Rady należałoby zachować ostrożność przy formułowaniu bardziej strukturalnych zmian.

Według Rady przed podjęciem działań w średnim i długim okresie konieczne jest zrozumienie wpływu SSM i jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*Single Resolution Mechanism, SRM*) na europejską architekturę nadzorczą. Rada zaleciła Komitetowi ds. Ekonomicznych i Finansowych oraz Komitetowi Usług Finansowych Rady monitorowanie, we współpracy z KE, procesu wdrażania krótkookresowych usprawnień w działaniu ESRB i ESAs, a także analizowanie możliwych zmian w długim okresie, w kontekście funkcjonowania SSM oraz przyszłego utworzenia SRM. Zgodnie z konkluzjami Rada oczekuje sprawozdania w tym zakresie do końca 2016 r. (przed kolejnym przeglądem architektury nadzorczej).

Podczas posiedzenia Rada poinformowała także o braku sprzeciwu wobec przyjęcia przez KE:

⁴ Wzmocniona współpraca ma objąć jedenaście krajów członkowskich UE: Belgię, Niemcy, Estonię, Grecję, Hiszpanię, Francję, Włochy, Austrię, Portugalię, Słowenię i Słowację.

⁵ Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z sierpnia–września 2014 r.

- rozporządzenia delegowanego KE w sprawie tymczasowego systemu składek na pokrycie wydatków administracyjnych Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (*Single Resolution Board, SRM*) podczas okresu przejściowego;
- rozporządzenia delegowanego (regulacyjnego standardu technicznego) uzupełniającego dyrektywę CRD IV w odniesieniu do metodologii identyfikacji globalnie systemowo ważnych instytucji oraz definicji podkategorii tych instytucji.

Oba akty będą mogły wejść w życie, jeśli sprzeciwu nie wyrazi PE.

2.2. Konkluzje Rady UE w sprawie Transatlantyckiego partnerstwa na rzecz handlu i inwestycji

Na posiedzeniu poświęconym kwestiom handlowym Rada do Spraw Zagranicznych potwierdziła wolę możliwie szybkiego zawarcia umowy ze Stanami Zjednoczonymi (TTIP). W przyjętych 21 listopada br. [konkluzjach](#) podkreślono znaczenie negocjowanego porozumienia dla UE, zarówno z punktu widzenia ekonomicznego – zwiększenie wzrostu gospodarczego oraz liczby miejsc pracy, jak i politycznego – wzmocnienie strategicznego partnerstwa pomiędzy UE i USA.

Rada zapewniła, że zawarcie umowy nastąpi z pełnym poszanowaniem unijnych standardów jakości oraz porządków prawnych państw członkowskich UE. Kwestią wymagającą zmiany jest zwiększenie przejrzystości prowadzonych rozmów negocjacyjnych oraz utrzymywanie dialogu ze społeczeństwem obywatelskim, w którym ważnym elementem będzie prezentowanie korzyści płynących z TTIP dla obywateli oraz szans dla przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich.

3. Europejski Bank Centralny

3.1. Rozpoczęcie nadzorowania banków strefy euro przez EBC

Dnia 4 listopada 2014 r., po rocznym okresie przygotowań i po zakończeniu kompleksowej oceny największych grup bankowych i banków, EBC rozpoczął sprawowanie nadzoru nad bankami w strefie euro. Nadzór ten będzie sprawowany w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego (*Single Supervisory Mechanism, SSM*), który wspólnie tworzą: EBC i krajowe organy nadzoru. Bezpośrednim nadzorem EBC zostały objęte 120 istotne grupy bankowe i banki, które odpowiadają za 82% aktywów sektora bankowego strefy euro. W praktyce nadzór ten będzie sprawowany poprzez wspólne zespoły nadzorcze (*Joint Supervisory Team, JST*) złożone z pracowników EBC i krajowych organów nadzorczych oraz powołane dla każdego istotnego nadzorowanego podmiotu lub istotnej nadzorowanej grupy. Nadzór nad pozostałymi 3500 bankami pozostanie w rękach nadzorców krajowych, przy czym do EBC będzie należało: wydawanie i cofanie zezwoleń na prowadzenie działalności oraz ocena nabycia i zbycia znacznych pakietów akcji tych instytucji. EBC będzie mógł również zdecydować o objęciu mniej istotnej instytucji kredytowej bezpośrednim nadzorem ostrożnościowym.

W ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego EBC objął nadzorem 120 najważniejszych grup bankowych i banków strefy euro, skupiających 82% aktywów tego sektora.

W celu realizacji zadań nadzorczych na szczeblu europejskim została powołana nowa struktura organizacyjna SSM, w skład której wchodzi: Rada ds. Nadzoru EBC (odpowiedzialna za planowanie i wykonywanie zadań nadzorczych powierzonych EBC), Komitet Sterujący (wspierający działalność Rady ds. Nadzoru EBC i przygotowujący jej posiedzenia), Zespół Mediacyjny (odpowiedzialny za rozstrzyganie różnic zdań między krajowymi organami nadzoru w przypadku wyrażenia przez Radę Prezesów EBC sprzeciwu wobec przedłożonego projektu decyzji nadzorczej) oraz Administracyjna Rada Odwoławcza (odpowiedzialna za wewnętrzny administracyjny przegląd decyzji podjętych przez EBC pod kątem proceduralnym i merytorycznym). Ostateczne decyzje nadzorcze będą należały do obecnego głównego organu decyzyjnego EBC, tj. Rady Prezesów EBC. Gotowe projekty decyzji nadzorczych będą przygotowywane przez Radę ds. Nadzoru. Niewyrażenie sprzeciwu przez Radę Prezesów będzie oznaczało ostateczną akceptację projektu. Posiedzenia Rady Prezesów EBC poświęcone polityce pieniężnej oraz poświęcone zadaniom nadzorczym zwoływane są w odrębnym trybie, tak aby zapewnić rozdział obu funkcji. Powierzenie EBC nowych zadań nadzorczych spowodowało również zmiany organizacyjne wewnątrz EBC – powołane zostały cztery nowe dyrekcje generalne dotyczące

nadzoru mikroostrożnościowego oraz Sekretariat SSM, który ma zapewnić wsparcie Radzie ds. Nadzoru w procesie przygotowania projektów decyzji nadzorczych.

Udział w SSM jest otwarty dla wszystkich państw UE (również tych spoza strefy euro), które zdecydują się nawiązać bliską współpracę z EBC. Przejęcie kompetencji nadzoru bankowego przez EBC kończy budowę pierwszego filaru unii bankowej.

3.2. Decyzja w sprawie polityki pieniężnej

Dnia 6 listopada br. Rada Prezesów Europejskiego Banku Centralnego (EBC) postanowiła o pozostawieniu stóp procentowych na niezmiennym poziomie. Stopy procentowe w strefie euro kształtują się zatem następująco:

- 0,05% – stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących,
- 0,30% – stopa kredytu w banku centralnym,
- -0,20% – stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia.

3.3. Rozpoczęcie skupu aktywów ABS przez EBC

Dnia 21 listopada br. EBC rozpoczął skup papierów typu ABS (*asset-backed securities*) zabezpieczonych należnościami od niefinansowego sektora prywatnego strefy euro (*ABS Purchase Programme, ABSPP*). Program skupu papierów typu ABS został ogłoszony przez EBC we wrześniu br., natomiast w październiku ECB przedstawił szczegóły operacyjne programu⁶.

EBC zakłada zwiększenie sumy bilansowej Eurosystemu do poziomu z początku 2012 r.

EBC zakłada, że w wyniku zakupów dokonanych w ramach programu ABSPP w połączeniu z kolejnym etapem skupu obligacji zabezpieczonych (*Covered Bond Purchase Programme, CBPP3*) oraz serią ukierunkowanych dłuższych operacji refinansujących (*Targeted Long-term Refinancing Operations, TLTRO*) suma bilansowa Eurosystemu powiększy się do poziomu z początku 2012 r. (tj. o około 1 bln euro).

W odniesieniu do polityki pieniężnej w centrum uwagi pozostawała **kwestia ewentualnego rozpoczęcia przez EBC skupu obligacji skarbowych**. Podczas konferencji prasowej 6 listopada prezes EBC, Mario Draghi, poinformował, że jeśli zajdzie konieczność dalszego przeciwdziałania groźbie zbyt długiego utrzymywania się inflacji na niskim poziomie Rada Prezesów EBC jest jednomyślna w swoim postanowieniu, aby sięgnąć po dodatkowe narzędzia niekonwencjonalne

⁶ Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z października 2014 r.

pozostające w ramach jej mandatu. Jednocześnie ekspertom EBC i odpowiednim komitetom Eurosystemu zlecono zadanie przygotowania kolejnych środków, które mogłyby zostać wdrożone w sytuacji wystąpienia takiej potrzeby.

W swoich kolejnych wypowiedziach z 17 listopada podczas przesłuchania w Parlamencie Europejskim oraz 21 listopada podczas Europejskiego Kongresu Bankowego prezes EBC zasygnalizował, że **niekonwencjonalne działania banku centralnego mogą pociągnąć za sobą zakup różnych aktywów, w tym obligacji skarbowych**. Podkreślił również, że EBC zrobi co konieczne, aby podnieść inflację i oczekiwania inflacyjne **tak szybko, jak to możliwe**, a jeśli dotychczasowa polityka nie będzie wystarczająco skuteczna, aby osiągnąć wyznaczony cel, „wywrzemy większą presję i poszerzymy kanały, przez które interweniujemy poprzez zmianę wielkości, tempa i składu naszych zakupów”.

W kwestii możliwości skupu obligacji skarbowych przez EBC wypowiedział się również wiceprezes EBC, Vítor Constâncio. Podczas konferencji w Londynie 26 listopada br. zasygnalizował, że **w pierwszym kwartale 2015 r.** EBC oceni, czy w wyniku podjętych dotychczas działań udało się zwiększyć sumę bilansową do wielkości z początku 2012 r. W przeciwnym razie **bank centralny rozważy zakup innych aktywów, w tym skup obligacji skarbowych na rynku wtórnym**. Wiceprezes EBC powiedział również, że **zakup obligacji skarbowych byłby proporcjonalny do klucza kapitałowego**, tj. wkładu krajowych banków centralnych strefy euro do kapitału w banku centralnym.

Równocześnie do wypowiedzi sygnalizujących możliwość oraz datę rozpoczęcia przez EBC skupu obligacji skarbowych pojawiały się bardziej ostrożne głosy w tej sprawie. W takim tonie wypowiedział się m.in. prezes Bundesbanku, Jens Weidmann, który 24 listopada br. na dorocznej konwencji finansowej w Madrycie zwrócił uwagę na prawne ograniczenia w tym zakresie.

3.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w listopadzie 5 opinii: opinię w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącą reformy strukturalnej unijnego sektora bankowego; opinię w sprawie regulacji hiszpańskiej dotyczącą produkcji banknotów euro przez podmiot specjalnego przeznaczenia; opinię w sprawie słoweńskiej regulacji dotyczącej zdematerializowanych papierów wartościowych; opinię w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych na Węgrzech; opinię w sprawie ustawodawstwa bankowego w Słowenii.

4. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

4.1. Konsultacje EBA dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków

W listopadzie 2014 r. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (*European Banking Authority, EBA*) opublikował na swojej stronie cztery dokumenty konsultacyjne dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*resolution*). Konsultacje pierwszego dokumentu potrwać do 5 lutego 2015 r., a pozostałych do 6 lutego 2015 r.

Pierwszy dokument konsultacyjny opublikowany 5 listopada br. dotyczy **regulacyjnych standardów technicznych w sprawie wprowadzania postanowień między umawiającymi się stronami (*contractual recognition*) umożliwiających konwersję oraz umorzenie zobowiązań**. Dyrektywa w sprawie działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (BRRD) wymaga, aby postanowienia dotyczące odpowiednich zobowiązań obejmowały uznanie przez wierzycieli danej instytucji prawa organu *resolution* do konwersji lub umorzenia tych zobowiązań. Regulacyjne standardy techniczne EBA odnoszą się do katalogu zobowiązań, dla których wskazane wyżej porozumienia nie są wymagane. W szczególności dotyczy to sytuacji, w której wierzyciel instytucji ma siedzibę w państwie trzecim (spoza EOG) oraz:

- państwo trzecie posiada regulacje zapewniające przeprowadzenie procedury uznania prawa organu *resolution* państwa członkowskiego UE do konwersji lub umorzenia zobowiązań wobec tego wierzyciela lub
- państwo trzecie zawarło z państwem członkowskim umowę międzynarodową zapewniającą procedurę uznania prawa organu *resolution* państwa członkowskiego UE do konwersji lub umorzenia zobowiązań wobec tego wierzyciela.

Według standardów technicznych organy *resolution* państw członkowskich mogą określić jedynie warunki, jakie muszą być spełnione przez regulacje państwa trzeciego lub umowę międzynarodową zawartą między państwem trzecim a państwem członkowskim. Standardy techniczne wskazują ponadto wymagania wobec porozumień między umawiającymi się stronami, z których jedna pochodzi z kraju spoza UE, a w porządku prawnym tego kraju nie ma procedury zapewniającej uznanie prawa organu *resolution* państwa członkowskiego UE do konwersji lub umorzenia zobowiązań ani nie zawarto odpowiedniej umowy międzynarodowej.

Drugi dokument konsultacyjny z 7 listopada br. dotyczy dwóch **regulacyjnych standardów technicznych w zakresie wyceny dokonywanej na różnych etapach procesu *resolution***. Pierwszy standard techniczny proponuje **kryteria, które powinny zostać uwzględnione przy tzw. wycenie *ex ante***. Ma ona na celu określenie, czy spełnione zostały warunki umożliwiające rozpoczęcie procedury *resolution* lub zastosowanie narzędzia *bail-in* oraz dostarczenie informacji na

temat skali umorzenia lub konwersji długu. Podkreślono, że wycena musi być zgodna z obowiązującymi regulacjami ostrożnościowymi, a także zasadami rachunkowości. Postuluje się także potrzebę oceny wartości ekonomicznej tak, aby zapewnić, że straty zostały w pełni rozpoznane, nawet jeśli wymagałoby to odstępiania od przepisów ostrożnościowych i rachunkowości. Drugi ze standardów technicznych przedstawia **kryteria, jakie powinny być uwzględnione podczas wyceny po przeprowadzeniu procesu resolution**. Zaleca się tu *de facto* przeprowadzenie dwóch wycen: pierwszej – wyceny instytucji po przeprowadzeniu ewentualnego *resolution* z terażniejszej perspektywy (*ex ante insolvency valuation*) oraz drugiej – wyceny instytucji po rzeczywistym zakończeniu postępowania (*ex post valuation*). Jej celem jest określenie wartości, jaką odzyskali akcjonariusze lub wierzyciele banku, w porównaniu z tą, jaką otrzymaliby w ramach standardowego postępowania upadłościowego.

Kolejne dwa [dokumenty konsultacyjne](#) opublikowane 11 listopada br. dotyczyły [wytycznych w sprawie współczynników konwersji instrumentów dłużnych](#) na instrumenty kapitałowe oraz [wytycznych w sprawie traktowania akcjonariuszy instytucji](#) w przypadku zastosowania *bail-in* lub konwersji i umorzenia instrumentów kapitałowych. Pierwszy z nich wyznacza dwie podstawowe zasady określania współczynników konwersji: współczynniki powinny być dobrane w taki sposób, aby wszyscy akcjonariusze i wierzyciele byli traktowani jednakowo, a także powinna zostać zachowana zgodność z ustanowioną w BRRD hierarchią wierzytelności. Drugi dokument określa warunki, jakimi powinny kierować się organy *resolution* przy dokonywaniu wyboru pomiędzy unieważnieniem a obniżeniem wartości instrumentów właścicielskich. Zgodnie z propozycją EBA, jeśli wartość aktywów netto jest ujemna lub zerowa, wówczas powinno się unieważnić instrumenty właścicielskie. Jeżeli jednak wartość aktywów netto jest dodatnia, to wartość instrumentów właścicielskich powinna zostać obniżona.

4.2. Konsultacje EBA w sprawie standaryzacji terminologii dotyczącej opłat za usługi płatnicze

Dnia 5 listopada br. EBA opublikował [dokument konsultacyjny w sprawie standaryzacji terminologii dotyczącej opłat za usługi płatnicze](#). Konsultacje potrwać do 9 stycznia 2015 r.

Opublikowane w projekcie wytyczne mają pomóc właściwym organom krajowym w **identyfikacji najbardziej typowych usług płatniczych świadczonych w ich krajach, za które pobierane są opłaty**. Wykaz przygotowany zgodnie z wytycznymi powinien składać się co najmniej z 10, ale nie więcej niż z 20 pozycji i powinien przedstawiać również definicje poszczególnych usług. Zgodnie z dyrektywą w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi EBA powinien dokonać przeglądu wykazów przygotowanych przez państwa członkowskie w celu wskazania tych usług, które są wspólne dla większości państw UE. EBA powinien również zaproponować **ujednolicone pojęcia i definicje w zakresie tych usług na szczeblu unijnym, we wszystkich językach urzędowych UE**. Pozwoli to na łatwiejsze porównywanie ofert rachunków płatniczych na całym obszarze rynku wewnętrznego UE.

4.3. Konsultacje EBA dotyczące kalkulacji składek na systemy gwarantowania depozytów

Dnia 10 listopada br. EBA opublikował na swojej stronie internetowej [dokument konsultacyjny](#) zawierający **wytyczne w sprawie metod obliczania składek na systemy gwarantowania depozytów**.

Dokument określa zasady kalkulacji składek, które *ex ante* będą wpłacały banki na fundusz gwarantowania depozytów. **W szczególności koncentruje się na sposobie odniesienia wielkości opłaty do profilu ryzyka danej instytucji.** Proponowana metoda ma skłonić instytucje do zmniejszania ryzyka działalności. Jednocześnie ma zapewnić adekwatne finansowanie systemów gwarancyjnych w kontekście konieczności zakumulowania przez nie odpowiedniej wielkości funduszy. Z jednej strony zakłada ona niezbędną harmonizację w tym zakresie i ma zapewnić porównywalność metod obliczania składek przez systemy gwarancyjne poszczególnych państw członkowskich. Z drugiej zaś strony zapewnia konieczną elastyczność – systemy gwarancyjne będą mogły odpowiednio uzupełniać lub dostosowywać wskazane w wytycznych wskaźniki ryzyka, tak by jak najlepiej odpowiadały one specyfice działalności poszczególnych instytucji kredytowych.

Zaproponowane wytyczne wskazują główne wskaźniki ryzyka w odniesieniu do pięciu kategorii – kapitału, płynności, jakości aktywów, modelu biznesowego oraz sposobu zarządzania instytucją (również w odniesieniu do potencjalnych strat dla systemu gwarancyjnego) – wraz z wagami ryzyka dla poszczególnych wskaźników w ramach tych kategorii.

Konsultacje dokumentu potrwać do 11 lutego 2015 r.

4.4. Konsultacje EBA w sprawie nadzoru i obsługi detalicznych produktów bankowych

Dnia 10 listopada br. EBA opublikował [projekt wytycznych](#) dotyczący **nadzoru i obsługi detalicznych produktów bankowych**. Wytyczne nakładałyby obowiązek ustanowienia wewnętrznych procedur dotyczących tworzenia, marketingu, dystrybucji i obsługi produktów bankowych, takich jak kredyty hipoteczne, pożyczki gotówkowe, karty debetowe i kredytowe, produkty oszczędnościowe, usługi płatnicze i rachunki bieżące. Miałyby one **zapewnić, że oferowane produkty są zgodne z potrzebami i charakterystyką klientów, do których będą kierowane**, przyczyniając się tym samym do ograniczania w przyszłości ryzyka wystąpienia nadużyć przy ich sprzedaży. Wytyczne obowiązywałyby zarówno podmioty oferujące tego typu produkty, jak również ich dystrybutorów. Dokument jest przedmiotem konsultacji publicznych, które potrwać do 10 lutego 2015 r. Publikacja końcowej wersji wytycznych planowana jest na drugi kwartał 2015 r., z terminem ich wejścia w życie w dniu 1 kwietnia 2016 r.

4.5. Konsultacje EBA w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje dotyczące produktów inwestycyjnych

Dnia 17 listopada br. EBA opublikował przygotowany przez Wspólny Komitet Europejskich Urzędów Nadzoru⁷ (*Joint Committee of European Supervisory Authorities*) [dokument konsultacyjny](#) w sprawie **dokumentów zawierających kluczowe informacje (Key Information Documents, KIDs) dotyczące produktów inwestycyjnych w UE**. Projekt rozporządzenia w tej sprawie, nad którym trwają prace legislacyjne, nakładał będzie na Europejskie Urzędy Nadzoru obowiązek przygotowania standardów technicznych, określających **metodykę prezentacji informacji na temat ryzyka i zysków związanych z konkretnym produktem inwestycyjnym oraz sposób obliczania kosztów, które inwestor będzie zmuszony ponieść**. Wzór takiego dokumentu obowiązywałby w całej UE, co pozwoliłoby na przedstawianie inwestorom informacji o produkcie w sposób przystępny i porównywalny na całym terytorium Unii. Wprowadzenie KIDs miałyby ułatwić inwestorom podejmowanie świadomych decyzji o ewentualnej inwestycji oraz przyczynić do zwiększenia przejrzystości na rynku inwestycyjnym UE.

Konsultacje potrwać do 17 lutego 2015 r. Końcowy projekt standardów technicznych zostanie przekazany KE na początku 2016 r., natomiast KIDs miałyby zacząć obowiązywać pod koniec 2016 r.

⁷ Wspólny Komitet odpowiada za koordynację działań Europejskich Urzędów Nadzoru, której celem jest zapewnienie międzysektorowej spójności nadzoru. W skład Komitetu wchodzi: Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA), Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) oraz Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA).

5. Inne

5.1. Misja przeglądowna KE i EBC w Portugalii

Dnia 5 listopada 2014 r. zostało opublikowane wspólne [oświadczenie](#) KE i EBC z pierwszej misji przeglądownej w Portugalii w dniach 28 października – 4 listopada br. Przedstawiciele KE i EBC podkreślili, że od momentu zakończenia programu pomocowego (w czerwcu 2014 r.) sytuacja gospodarcza w Portugalii poprawiła się, niemniej ożywienie gospodarcze jest ograniczone, m.in. ze względu na wysokie zadłużenie sektora publicznego i prywatnego. Głównym czynnikiem wzrostu PKB jest popyt wewnętrzny, zaś popyt zewnętrzny oraz eksport uległy zmniejszeniu w porównaniu z pierwszą połową roku. Podobnie jak w innych krajach strefy euro rentowność portugalskich obligacji skarbowych utrzymuje się na niskim poziomie, a warunki finansowania się kraju na rynkach finansowych uległy dalszej poprawie. Jednocześnie zwrócono uwagę na osłabienie tempa konsolidacji fiskalnej oraz reform strukturalnych oraz podkreślono konieczność bardziej systematycznego monitorowania wdrażanych reform i dokonywania oceny ich wpływu. Kolejną wizytę przedstawicieli KE i EBC w Portugalii zaplanowano na wiosnę 2015 r.

Dnia 12 listopada br. Europejski Mechanizm Stabilizacji Finansowej (*European Financial Stabilisation Mechanism*, EFSM) [przekazał](#) Portugalii ostatnią pulę środków w wysokości 0,4 mld euro w ramach uzgodnionego programu pomocowego. Tym samym Portugalia otrzymała łącznie 23,4 mld euro z początkowo przyznanych 26 mld euro, a władze kraju zdecydowały się zakończyć program bez wypłaty pełnej kwoty przyznanej pomocy.

5.2. Misja przeglądowna KE i EBC na Łotwie

Dnia 14 listopada br. KE opublikowała wyniki szóstej misji przeglądownej sytuacji na Łotwie, która jest dokonywana po zakończeniu korzystania z programu wsparcia finansowego. Ogólna ocena sytuacji gospodarczej i finansowej Łotwy, wystawiona wspólnie przez KE i EBC, jest pozytywna. Zakończony został proces zamiany łata na euro, sytuacja finansów publicznych została ustabilizowana (projektowany deficyt budżetowy w latach 2014–2015 powinien wynieść ok. 1% PKB), wzmocniony został sektor finansowy oraz podjęto istotne działania wzmacniające władzę sądowniczą i wspierające walkę z unikaniem płacenia podatków. W raporcie została podkreślona jednocześnie konieczność przyspieszenia procesu wdrażania kluczowych reform strukturalnych, w szczególności podnoszących jakość życia obywateli (dotyczy to m.in. dostępu do systemu opieki zdrowotnej dla najuboższych, reformy systemu edukacji, walki z korupcją oraz modernizacji administracji).

W najbliższych tygodniach zostanie podjęta przez KE (w porozumieniu z państwami członkowskimi w ramach EFC) decyzja o zakończeniu misji przeglądownej na Łotwie. Związane jest to z zaplanowaną przez Łotwę na styczeń 2015 r. spłatą drugiej transzy pożyczki (w wysokości 1,2

mld euro), dzięki czemu łączna wysokość dotychczas dokonanych spłat zadłużenia przekroczyłyby wymagane w takiej sytuacji 70% całości (będzie wynosić 75%).

Dalszy nadzór nad realizacją reform strukturalnych oraz sytuacją fiskalną i finansową Łotwy byłby dokonywany w ramach semestru europejskiego.

5.3. Misja przeglądowna KE i EBC w Irlandii

Dnia 21 listopada br. opublikowano wspólne [oświadczenie](#) KE i EBC z drugiej misji przeglądownej w Irlandii w dniach 17–21 listopada br. Przedstawiciele KE i EBC podkreślili, że od zakończenia programu pomocowego w grudniu 2013 r. sytuacja gospodarcza kraju nadal się poprawia. Wzrost ożywienia gospodarczego znajduje odzwierciedlenie we wzroście inwestycji oraz konsumpcji prywatnej. W pierwszej połowie 2014 r. wzrost PKB był znacznie wyższy niż oczekiwano, m.in. w wyniku silnego wzrostu eksportu. Prognozuje się, że wzrost gospodarczy w Irlandii wyniesie 4,6% w 2014 r. oraz 3,6% w 2015 r. Szacunki te mogą się jednak pogorszyć w związku z osłabieniem tempa wzrostu gospodarczego w strefie euro oraz brakiem pewności, czy dotychczasowe tempo wzrostu eksportu w Irlandii utrzyma się w przyszłości.

Silniejsze niż zakładano ożywienie gospodarcze przekłada się na spadek deficytu budżetowego, który w 2014 r. powinien obniżyć się do poziomu 3,7% oraz utrzymywać się na poziomie około 3% w kolejnych latach. Zakłada się, że dług publiczny (110,5% PKB w 2014 r.) będzie się również stopniowo obniżał. Ponadto przedstawiciele KE i EBC podkreślili znaczne polepszenie warunków finansowania zewnętrznego oraz poprawę wyników działalności banków. Jednocześnie zwrócono uwagę na nierówne tempo wdrażania reform strukturalnych oraz wyzwania związane z poprawą sytuacji na rynku pracy redukcją długu. Kolejna misja przeglądowna została zaplanowana na wiosnę 2015 r.

Zapowiedzi wydarzeń w grudniu 2014 r.

Data	Wydarzenie
1 grudnia	objęcie urzędu przez nowego Przewodniczącego Rady Europejskiej
4 grudnia	posiedzenie Rady Prezesów EBC
8–9 grudnia	posiedzenie Eurogrupy/Rady ECOFIN
10–11 grudnia	posiedzenie Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA)
12 grudnia	posiedzenie Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA)
15–18 grudnia	sesja plenarna Parlamentu Europejskiego
17 grudnia	posiedzenie Rady Preseów EBC
18 grudnia	posiedzenie Rady Ogólnej EBC
18 grudnia	posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (ESRB)
18–19 grudnia	posiedzenie Rady Europejskiej

Autorzy i źródła

Autorzy

Komisja Europejska – Agnieszka Brewka, Małgorzata Kloc-Konkołowicz, Małgorzata Potocka, Renata Żak

Rada Unii Europejskiej – Małgorzata Potocka, Małgorzata Siemaszko, Renata Żak

Europejski Bank Centralny – Agnieszka Brewka, Anna Górską, Małgorzata Siemaszko

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego – Martyna Mięała, Magdalena Kozińska, Beata Zdano-wicz, Jarosław Michalewicz

Inne – Agnieszka Brewka, Renata Żak

Zapowiedzi wydarzeń w listopadzie – Małgorzata Kloc-Konkołowicz, Martyna Mięała

Redakcja

Małgorzata Kloc-Konkołowicz, Wydział Integracji Europejskiej DZ

Źródła

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady UE, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, serwisu informacyjnego Euractive.pl.

www.nbp.pl

